

Ceteris paribus

HET WOORD AAN...

Inge van den Bijgaart

Inge van den Bijgaart is promovendus aan de Universiteit van Tilburg.

Waar werkt u op dit moment aan?

‘Mijn onderzoek gaat over milieubeleid en de rol van innovaties, gewoontevorming en milieubelasting. Ik werk onder andere mee aan een empirische studie naar de effecten van autobelastingen. Als onderdeel van een breder beleid om CO₂-emissies van auto's te verminderen, hebben meerdere Europese landen het systeem van autobelastingen aangepast. In Nederland bijvoorbeeld was de bpm in 2001 onafhankelijk van de CO₂-emissies van de auto. In 2010 daarentegen betaalde je minder, of soms zelfs geen bpm als je een zuinige auto kocht. Een van de hoofdredenen om dergelijke belastingwijzigingen door te voeren, is om mensen ertoe aan te zetten zuinigere auto's te kopen. Ik onderzoek of dit resultaat inderdaad is bereikt.’

Wat zijn uw bevindingen?

‘We hebben ten eerste gekeken naar het systeem van autobelastingen in verschillende Europese landen. Hieruit blijkt dat in veel landen de belastingen CO₂-progressief zijn geworden: het belastingtarief voor een zuinige auto is lager dan voor een benzineslurper. Dit geldt voor zowel de aanschafbelasting als de jaarlijkse wegbelasting. De toegenomen tariefdifferentiatie naar CO₂-emissies in de aanschafbelasting heeft ervoor gezorgd dat consumenten auto's zijn gaan kopen die gemiddeld minder CO₂ uitstoten. We zien dit effect niet voor de verandering in wegbelastingen. Opvallend is dat het grootste deel van deze reductie in gemiddelde CO₂-emissies komt door een toename van het aandeel dieselauto's. Een auto die op diesel rijdt, stoot minder CO₂ per kilometer uit dan een vergelijkbare benzineauto. Het aanschaffen van een dieselauto in plaats van een benzineauto is daarmee een relatief eenvoudige manier om de hogere belasting op CO₂-emissies te vermijden.’

Wat kan de beleidsmaker leren uit uw onderzoek?

‘Ik denk dat twee resultaten vooral interessant zijn voor de beleidsma-

ker. Ten eerste het verschil in reactie op de aanschafbelasting en wegbelasting. Een grotere nadruk op de wegbelasting in plaats van op de aanschafbelasting heeft het voordeel dat belastinginkomsten beter te voorspellen zijn, maar het nadeel is dat consumenten minder gevoelig zijn voor aanpassingen in de wegbelasting. Deze zijn minder effectief om consumenten ertoe aan te zetten een zuinigere auto te kiezen. Dit komt overeen met eerder onderzoek; consumenten reageren in hun aankoopbeslissing sterker op belastingen die zij direct betalen dan op toekomstige belastingen en brandstofaccijnzen met een vergelijkbare of grotere netto contante waarde. Een tweede uitkomst van het onderzoek is dat de CO₂-emissiereductie waarschijnlijk is bereikt ten koste van de luchtkwaliteit. De toegenomen tariefdifferentiatie naar CO₂-emissies heeft voor een toename in het aandeel dieselauto's gezorgd. Dieselauto's zorgen voor een grotere vervuiling in onze directe leefomgeving; vergeleken met benzineauto's stoten ze meer stikstofoxiden (NO_x) en fijnstof uit.’

UIT DE OUDE ESB-DOOS

GROENE BELEIDSEXPERIMENTEN

In het Nederlandse milieubeleid moet meer worden geëxperimenteerd met de inzet van marktconforme instrumenten. De inzet van regulerende heffingen en verhandelbare emissierechten kan niet alleen leiden tot kostenefficiëntere oplossingen maar bovendien zowel het onderzoek naar en de ontwikkeling van milieutechnologie uitlokken als de diffusie ervan stimuleren. Ook in het kader van de bestrijding van mondiale milieuproblemen verdient de inzet van marktconforme instrumenten een grotere aandacht. Daarbij blijft internationale coördinatie echter een absolute voorwaarde.

Muiswinkel, L.F. van, E.A. Oskam en H.P. Tamerus (1991) *Economie en milieu en het Nederlandse beleid*. ESB, 76(3825), 904-907.

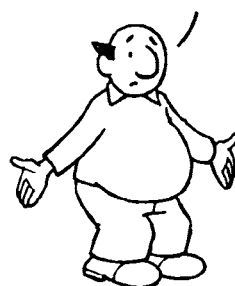
Het is tegenwoordig steeds lastiger om als stripfiguur je brood te verdienen.

Daarom heb ik besloten om mezelf voortaan te laten tekenen in Bangladesh.

Daar zijn genoeg jonge mensen die liever tekenen dan in een naaiatelier werken.

Nu alleen nog de redactie overtuigen van de economische noodzaak:

